Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 175 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 20 ԱՊՐԻԼ 1876

ԼՐԱԳԻՐ

ԱՉԳԱՅԻՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲՆԱԿԱՆՐԱԿԱՆ ԵՒ ԸՆԹԻՏՐԱԿԱՆ

ՏԵՂԱԿԱՆ

Շահնազարեան վարժարանի թեմականութեան այս կիրակի առաւօտ բուած արտասքոյ կարգի նիստը ծանօթինք, որուն ասպնջանքը վրայ կուգինք տամնաւօտ տեղեկութիւն մը տալ։

Ցիշեցինք վարժարանին, որ առաջին դարերուն ամենէն բարձրագոյն եւ ընտիրը կը համարուի, թէ առանց բնիկ ազգային եւ թէ գաւառական հոգեկան ընթացքին եւ եղանակաւոր, թէ տեղական արագ եւ հեռագնաց փոփոխմանը, եւ թէ իւր գրամադրին զգալի նուազում մը կրելէն, ընդհանրապէս գործերը տարածուիլ սկսած էին առնել մի վեր հասարակութեան մէջ թէ վարժարանին հասոյթը անբաւական լինելով ծախսուց դոցուելու վիճակին հասած է, զոր մեք ևս նախորդ թիւերով յիշատակած էինք։

Հասարակութեան մէջ տարածուած այս տհաճ զգացմունքուն ալ, առանց աղբիւրը քննելու, յիշեալ վարժարանին աշակերտաց ծնողքներէն ոմանք բարեմտութեամբ հաւատք ընծայելով, որն իւր գաւակը հաներ էր գպրոցէն, որ մեկին ալ միւսոյն ընելու կը պատրաստուէր, միւնդեռ տղին վարժարանին նորընտիր վերատեսուչ Հւնդիքեարպէլէնեան Սրժ. Տ. Յովհաննէս Հայրը՝ վարժարանին մէջ նորանոր բարեկարգութիւններ մացնելով, և անաեսութեանը կողմանէ ալ առանց դործը մինչև ղեկտուեան հասցնելու՝ կարևոր և մեծամեծ լինայոգութիւններ ըրած ըլլալով, վարժարանը իւր այսօրուան ունեցած հասոյթովը իւր ծախքը հանելու վիճակին մէջը դնելու կը յաջողէր։

Երազ այս վիճակը ներկայացնելու և վարժարանին նկատմամբ տարածուած աննպաստ գրոյցներուն ալ առաջքն առնելու նպատակաւ վերատեսուչ Սրժ. Հայր հրատարակեցաւ վերջերս թեմականութիւնը այս կիրակի օր ի ժողով կը դումարուի, ուր և ներկայ կը դտնուէին աշակերտաց ոմանց ծնողքներն ալ։

Վերատեսուչ Հայրը ներկայացնելով երեսից դպրոցին նիւթական վիճակը, յորում 40ի չափ թոշակաւոր և 8 ալ ժամանակաւոր աշակերտք կը դտնուէին, կը յայտնէ թէ, վարժարանը, որ առաջ իւր դրամադլխէն տարին 400 ոսկի առկոս կ'առնայր, այժմ 200 ոսկի ըստանալով, և 1000 ոսկւոյ չափ ալ աշակերտաց ընդհանրապէս պայմանաւորով, ընդամենը ամիսը 100 ոսկւոյ հասոյթ մ'ունեցած կ'ըլլար վարժարանը, զոր ոչ ոսկանց արդի էժութեան նորը պահանջով, մեկ քանի դլխաւոր ուսմանց դասատուները փոխանակելով առանց աւելն ածան ընելու, ուրիշ դասատուներ եթէ հասատաւին, կրնայ բաւական ըլլալ ծախսուցի, նորընտիր վերատեսչին պաշտօնավարութեան ժամանակէն յառաջ գոյացած պարտքերն առանց ի հաշիւ առնելու և անցնելու վարժարանին պիւճեին մէջը։ Իսկ եթէ դասատուաց ալ մինչեւոյն անձինքը ճնալը կուզուէր, որոց երկքը Լեւոն Գազղիացի ընտիր ուսուցիչներ են, այն ատեն տարին փոքր ինչ նպաստ մը կը կարօտեր, և այս ալ Թեմականութեան և աշակերտաց ծնողացը կամքին և ոյժերանը կը թողուր։

Թեմականութիւնը և ծնողք, չնորհակալութիւն յայտնելով Սրժ. վերատեսուչ Հօր՝ այսքան քիչ ատենի մէջ ներմուծած բարենորոգմանց և լինայոգութեանցը համար, կամք յայտնեցին որ ուսմանց յայտագրէն և ընտիր դասատուներն նոյն և անփոփոխ ձնալով, այս կերպով շարունակէ վարժարանն իւր ընթացքը, խոստանալով և յոժարութիւն յայտնելով ծնողք, որ եթէ տարեվերջին ևս դումար մ'ալ բանալ ըլլայ վարժարանը, իրենք պատրաստ և յօժար են պակասին առնը լեցնելով նպաստաւորելու։

Պարտականութիւն կը համարիմք յայտնել հրատարակաւ որ, թէ վերատեսուչ Սրժ. Հօր առած անխոնջ ջանքը, թէ պատուարժան թեմականութեան մեծ ընտանքը և թէ աշակերտաց լաւնալը ծնողաց սէր դրվելի փափաքն ու ատոնց քաջալերութիւնները ատոնք իւ ընդհանուր գոհունակութեան և չնորհակալագոյ արժանի է։

Փառք լրատիրին կըսէ թէ Ամանայէն մեր ազգայնոց, յուշաց ու բողոքականաց դլուխներուն ու ժողովրդեան կոչմանէ, ընդարձակ հեռագիրը մ'եկեր է հինդշաբթի մեր Պատրիարքարանը, որով տեղւոյն վեհ. կառավարչին համար գոհունակութիւն յայտնելէնէն յետոյ, ծանրագին կը գանգատին Սամանա-յի Տէֆթէրտարին դէմ, ծանուցանելով թէ մոլեռանդաբար և նախատանօք կը վարուի քրիստոնեայ հասարակութեանց հետ, և թէ վերջին օրերս հրատարակած ըսեր է, թէ «վերջալոյս ազգերը, ծնողը եղեմէի քեամէլի» են։

Տէֆթէրտարին այս խօսքերն ու ընթացքը չրնտանէից յուզման և երկիւղի պատճառ ըլլալով մեր Պատրիարքարանի մէջտեղ կայսերական կառավարութեան տղոց անօրինութիւնը խնդրած են, և յայտնած են թէ պատրաստ են ըստ օրինի հատուցանել իրենց գրածները։

Կարծեմք այս խնդրով հեռագրեր տրուէ ազգայ պաշտօնատուններն ալ ղրկուած են։

Մեր Պատրիարքարանն ալ յիշեալ հեռագրին պատճէնն անմիջապէս Բ. Դրան հաղորդելէ յետոյ ղրկութեամբ։

ՀԵՌԱԳՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

Բարիզ 30 ապրիլ

Ժամը 2 ը Բարի անուն օրէնսդրական կառավարչ Թիերին հրատարակութեան դատրեցաւ։

Գ. Բասքալ Տիւբրա Բարիզէն։

Պ. Միմոնի ալ Փօրտոյէն երեսփոխան ընտրուեցան այսօր։ Անոնց երկուքն ալ հանրապետական են։

Ճէզայիրի Պուագիաներան ազգատամուխիւնը բոլորովին զբոսպուեցաւ։

Վիէննա 29 ապրիլ

Պօրսան թեթեւ բարւօքում մը ունեցաւ, իսկ չահադէտք հունդարական խնդրոց լուծմանը կապասեն։

Լոնտրա 29 ապրիլ

Պաշտօնական Օրմիերթը, Վիկթօրիա թագուհին՝ Հնդկաց կայսրուհի հռչակող օրենքը կը հրատարակէ։

Ս. Բեթերսպուրկ 30 ապրիլ

Կը հաւատան թէ Ք. Պուռը օտար տէրութենէ մօկ բարեացական, բայց ո՛չ գինեալ, օգնութիւնը խնդրեր է իւր դժուարութեանց ազատամարտ օգնելէն ազդուելու համար։

Հռոմ 29 ապրիլ

Ծուռնատանի թագուհին ու թագուհին քաղաքս հասնելով, կայսրը թագուհին կոչմանէ ընդունելեան։

Մինխէն 29 ապրիլ

Խորհրդարանին մէջ ազատական կուսակցութիւնը՝ երկաթուղիներն յանուն Գերմանիոյ միացնելու ծրագրին սաստկապէս դէմ կը կենայ։

Գերմանիացին դուրս եղած Պաւիերայի գեսպանութեան պաշտօնատեղիները վերցնելու առաջարկութիւնը չընդունուեցաւ խորհրդարանէն։

Գահիրէ 29 ապրիլ

Եգիպտական կառավարութիւնը ծանոյց իւր պարտուց մեացուցման հիմնական պայմանները։ Բարիզի սեզանաւորաց հաւանութիւնը ժամանելուն պէս, հրովարտակն ալ ելիսի հրատարակուի։

Ալճէնք 22 ապրիլ

Վաղը նախկին պաշտօնեայ Պաւկարիսի դատը պիտի սկսի տեսնուիլ, որն որ խարդախութեան ընտրութեանց մէջ կաշառակերծութեան եւ Սահմանադրութեան հակառակ վարուած ըլլալու ամբաստանութեամբ դատաստանի ենթարկուած է։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Դադմաթիոյ պահապան զօրաց Քիւը աւելցնել որոշուելով, երեք վայտ զօրք ճանբայ հանուելը են յիշեալ գաւառն երթալու։

—Պէլգրատէն կը ծանուցանեն թէ Սերվիոյ կառավարութիւնը, ժամանակին զրաւական ձեղուածքներուն առաջը ճար մ'ընելու համար, մայիսին հաւաքուելիք տուրքերն այժմէն ժողվել է։

Սակից զատ Սերվիոյ կառավարութիւնն 2000 գրաւոր ծախու առեր է, և Պելգրատէն Պրաիկինայեվաց ամեն օր պաշար և ռազմամթերք ղրկուելու վրայ է։ Գաւոր. դործ. պաշտօնեայն հրամանատիր մը հանելով, որ երեքը է զինուորական ծառայութեան տակ դտնուող երիտասարդաց վայրկեան մ'իսկ երկրէն դուրս չելնելու։

Կերևի թէ Սերվիա, այս անդամ ռուսաստանեաց ցոյցերով, առանց որոշ մը վառօդ բռնկցնելու՝ Ք. Պրնէն իւր ուզած արտօնութիւնները կորզել կը նայի։

—Սերայեվոյէն հասած վերջին հեռագիր մը կ'ծանուցանէ թէ Ս. մեա Մուխթար փաշայի յաղթութենանը լուրն վրայ, ազատամարտ չատը հնազանդութիւն յայտներ են կայս. կառավարութեան, իսկ այլք Գաբատաղ փախեր ապաստաներ են։

Նմանապէս Սերայեվոյէն ջաշուած ուրիշ հեռագիր մ'ալ կը յայտնէ թէ, Բեթլօվաքցի չուրջը դտնուող քրիստոնեայք վերստին տեղերնին դարձեր են օսմ. իշխութեան ծախիքը, և ուրիշներուն ալ վերադարձը կսպասուի։

—Վիէննայի թերթ մը կ'ծանուցանէ թէ յիշեալ քաղքին Անգլիոյ դեսպանատան գինուորական մէկ պաշտօնատարն Զեթինէ հասեր է, ուրկէ Բեթերսպուրկ և անտի ևս Պելկրատ պիտի երթայ։

— Գաղտատարդ Պաշտօնական թերթը կըսէ թէ Սուխօրինայի մէջ դումարեալ ազատամարտակաք, Սէրպիոյ ներկայացուցչութեամբ ուսեցած եւ բախտագիտական յորդանքնուն համար էր որ իրենց վերջին խօսքը սա բառերն ըրին թէ Աղտոնի-ն կամ հ։ Թէ Գ. Բօսիչի ըսուած վերջին խօսքերն՝ կարելի եղած զիջողութեանցը վերջին բառն էր, ուստի և այսուհետև տէրութեանց համաձայնութեան ճամբու՞ն են թէ ոչ։

Վերոյիշեալ թերթը դոհունակութիւն կը յայտնէ տեսնելով որ Ք. Պուռը ազատամարտ հետ գինադադար ընելով և տեղի ունեցած բանակցութիւնները, գանոնք իրարև օրինաւոր պատերազմողները ճանչցած կըլլայ։

—Տէրութեան բոլոր պարտքերըն միատեսակ արժէքներէն վերածող վարձակալ ընկերութեանը Սքուպլիսի ծրագիրն, զոր տեզական գանքաներն սաստարած էին ըսած ի Օսմ. Գանքայէն, այս վերջինն ալ երեկ սաստարեր է, Եւրոպայի ճիւղերէն իւր ազատած հաւանութիւնն սաստած լինելով։

—Վիէննէն կը ծանուցանեն թէ, Դանուբի ջուրերը, քաղքին սառոյն թաղերէն քաշուելով, իջնել սկսեր են, և թէ յիշեալ քաղքին մէջ ձմեռող բանակը՝ վրանները տակ դաշտերը ելեր է։

—Պուսայի սահմանութեան գծերէն անցեալները աւազակայ երկու խումբ ձիաւոր անցուցեր է։ Այս խումբերէն մին, որ 10 անձնէ կը բաղկանար, Իսնիկէօլէ չուրջը աստատակութեան ենթելով, Պուսայի դայմագամը, Իսնէգէօլի Նայիլը և ուրիշ խել մը ճանբորդները կողոպտեր է։ Ոստիկանութիւնը այս խմբին աւազակներէն մին ձերբակալելով, ասկ ալ իւր միւս ընկերները բերան տուեր է, որոցմէ ոմանք Պրուսա, և ոմանք Սէմլեկէ ու Մուտանեա փախած և պահուած ըլլալով, գրեթէ ամենքն ալ բռնուած են, իսկ միւս խումբը որ 18 անձանցմէ կը բաղկանար, Սրիմաքիի մօտերը աւարառութեան ենթելով, ոստիկաններէն կը պաշարուի և առանց հետ կռուի բռնուելով, գոնէ 3 հոգի կոչանուածին, Յը կը վէրաւորուին, իսկ միւսները Ա. վալըդի ու Տարտանէլի կողմերը կը փախչին, զոր բռնելու համար տեղւոյն իշխանութեանցը խնայ կը տրուի։

—Շաբաթ օր Էվրոպիի պաշտօնատան քեամիլ Մինգըլին ընդունել փորձելով ի՛արդիւնի,

—Գէշիկթաշ Ա.ըզլար թաղը չաբաթ օր երիս հոգի կազմուտած կին մը տան բռնկցնել փորձած տանին իմացուելով կը բռնուին։

—Նիրակի գիշեր Գասըմ փաշայ հեռաւեալ ցաւալի դէպքը առիղ ունեցեր է։ Սըմսարը Ալի անուն անձ մը բարկութիւն մը տիրոջմէն՝ Հ-ըհանին քովի փոքրիկ մէկ սենեակը վառօդ բռնած կը թնակէր։ Այս անձը, որ ըսուած էր, չաբաթ երեկոյ իր սենեակը մտնելու միջոցին, ախոռը բռնելով կէնայ վար ու խել մ'առնն չարչարուելէն յետոյ, երբ ջղաձգութիւնը դադրելով սաքի կելնէ իւր սենեակը մտնելու, խելքը գլուխը չը կրնալով ամփոփել, չկրծմամբ վառօդանակ սենեկին դրնէն ներս մըտնելու՝ Հ-ըհանին դրնէն ներս կ'մչնէ, որն որ հրաւառ կը բորբոքէր։

Խեղճը այրելուն ցաւէն կ'բողոքէր պոռալ, որոյ ձայնն առնելով բաղնիքցիներ ու Հ-ըհանէն, որ նոյն պահուն թաղակայ կը դտնուէր, օգնութեան կը հասնին, և գանի առքերն ու մարմնոյն կէսը այրած ու խանձուած վիճակի մէջ դուրս քաշելով հիւանդանոց կը ղրկեն։

ԲՈՒԼԻԶԱՒ ՏԱՐՓԱՆԵԸ

(Շարունակութիւն)

—Օլիսըզ, ընդ միջեց նորէն պատառ դքաւիչն, ազօթքդ քանզի համար կատե՞ս որ հրամայաբար խօսիմ . . .

—Ներեցէք, ոիիկին, բաւ կամայ մը Պերլմա, յարդանօք իւր մտմտուն ձեռքը պաղնելով։

Ցետոյ շարունակել սկսաւ լսան

ներքեն լեզուաւ չխօսիլեան սեղանոյս ա-
զօթքը մրմնջել զոզոջուն ձայնիւ
մը :

—Աչ, պատասխանեց ի վերջ աղօթքին Պ. Բօլիը իր հասո ձայ-
նով, հետն ալ բարձրաձայն ծի-
ծաղ մ'արձակելով :

Հիւանդը հեծեց իր քնոյն մէջ, և ծածկոյին տակ ձանր կեր-
պիւ մ'երերաց :

Կասթօնի դալկահար երեսը դուրս եկաւ այն տանն մթութեան մէջէն, ուր ցարդ կը կենար : Աչ-
քը Բօլիըի ծիծաղկոտ երեսին վրայ անկեց, սիրագին և ազատնալից դէմք մ'առնելով : Կասթօն մինչև այն տանն լուռ ու մեկուսի կեցած էր, աչքերն ի վայր խոնարհած, և իր պաղպջութիւնն ու հանդարտութիւնը չը կորնչցնել ջանալով :

Սակայն Բօլիըի խնդալէն յետոյ հիւանդին ալ շարժիլը տեսնելով, Կասթօն դպչելէ ղեպ ի սեղանը քայլ մ'առնելով,

—Պարոն, ըսաւ կամաց մը և դեռ ինքզինքը դադրեցնել չկրնալով, — հայրս կը քնանայ կոր . . .

Բօլիը ժպտելով մ'աչքը Կասթօնին վրայ դարձուց :

—Օ՛, դուք հո՛ն էք եղեր, իմ պարոն ատաս, դուշեց, — եա՛կար-
ծէի թէ Քաֆէ-Սբէթաքլի պարա-
հանդէսը պիտի դանեմ զգեզ Բիէր-
բոյի դիմակապետաւ . . . Հա՛հ, հա՛հ . . . ես քու տարիքդ եղած տանէս ինչ՛ը կընէի . . .

—Լռեցէ՛ք պարոն, կաղաչեմ, ընդվզեց Կասթօն :

—Ինչպէս որ կուզէք, չատ ա-
ղէկ պարոն . . . Գանք մեր գոր-
ծին . . . Տատիս պարոն, եթէ կը հաճիք :

Աչ յօսքին վրայ ամէնքն ալ լռեցին : Մարդիշուհին գլուխը վար կախեց, Կասթօն ալ, որոյ այժմ մուժին մէջէն կը տեսնուէր դեղնա-
հար ճակատը, վհատեալ հեռուէն մը թևերն երկու քովն ի վար կա-
խեց : Աչ տիտղոս լռութեան մէջ հիւանդին դժուարաշունչ հռնդիւնը միայն կը լսուէր :

—Տատիս, կրկնեց Պ. Բօլիը .

—Պետի վճարուի, պարոն . . . ըսաւ մեղմիկ մը մարդիշուհին :

Աչ միջոցին ձերտանի տիկինը դղրդանէն դեղեցիկ ոսկեատի մը հանեց, որուն վրայ Մայլըբէի տղ-
պատուհին յատուկ դինանշանը կար նկարուած : Ծանրութեամբ մը բա-
սաւ զայն, ձեռքովն անգամ մը խուփին վրայ սրբելէն յետոյ, որ-
պէս թէ քանդակին նուրբը դծագ-
րութիւնը փայլեցնելու համար, և մեջէն երկու մատ Սպանիոյ քթա-
խոտ առնելով քաշեց :

Բօլիըի կլօր աչքերն փայլեցան : Ռունդին ծայրերը բանալ դոցուիլ սկսան, և բնազդմամբ մ'երկինքն մատներն :

—Հիմայ համոզուեցայ որ լա-
տակներս պիտի առնեմ, — ա-
սաւ տուփը՝ առնետաղն 500 ֆրանք կընէ, և իմ առնելիքս ալ 473 ֆր-
րանքի չափ կայ : Կատրակներն ալ չեմ հաշուեր . . .

Բօլիը միշտ աչքը անկած տու-
փին կը նայէր, որ իրօք 1000-1200 ֆրանքի արժողութիւն մ'ունէր, զոր դքսուհին ձեռքէն գովի ա-
զանին վրայ դրած էր :

—Կը ներէ՞ք, սիրկին . . . կըրկ-
նեց Բօլիը, կարելի եղածին չափ անոյշցնելէ ետքը իր կոշտ ու հասո ձայնը, և ժպտիլ փորձեց ցանկա-
ցած տուփին վրայ դոյզելով մատ-
նելն :

—Ո՛վ է այս մարդը, հարցուց դքսուհին :

—Չարմանալի՛ հարցում . . .

—Ինձի՞ հետ կը խօսի, կրկնեց պառաւ դքսուհին խիստ կերպով մը, այս մարդն այսօրէս ամբոխին վրայ նետած և գլխարկն ալ գլուխը :

—Էարկաւ . . . ըսաւ քմծին տակէն Բօլիը, ձերտանի տիկնոջ ցուրտ և խիստ հայեացքին առջևն ինքը տակաւին աչքերն դէպ ի վայր խոնարհեցնելով :

—Մայր իմ, կաղաչեմ, ըսաւ կամաց մը մարգիզուհին, — ու-
զուածնիդ դինքը :

—Լռեցէ՛ք դուք, սիրկին հար-
ցաւ, եթէ կը հաճիք, քայց այս մարդը գիտէ՞ իմ ում ըլլալս :

—Ինչպէ՞ ըլլալու է՝ այս կինը . . ըսաւ նորէն Բօլիը ունդայը ձեռքէն մրմռալով :

(Շարունակելի)

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մուխթար քաշա 19 ապրիլ թուով զրկած հեռագրաւը կը ծա-
նուցանէ թէ, նոյն օրը Նիքոփէնն Կաշղա վերադարձած է, առջի օրը դարձեալ առտուկ կուիւ մը տեղի ունենալէն յետոյ ապրտամբաց հետ, օրանք չար ոչար յաղթուելով ցիր ու ցան եղեր են : Մուխթար քաշա յոյս կը յայտնէ թէ այս յաղթական արդիւնքը ապստամբութեան կըզ-
նոյ վախճան մը տալ :

—Չէրսէքի կուսակալ Ալի քաշա կը ծանուցանէ Ք. Պրան թէ, օսմ. զօրաց յաղթանակաւ Նիկոփէ մանեն ու պաշարը մտցնելն և ը-
րած յաղթութիւններին օտար ա-
րուեստականց մօտ պանուելը օսմ. դես-
պանաց հեռագրաւ հաղորդելը է :

—Պաշտօնէից ժողովը երեկ մեծ եպարքոսին նախագահութեամ-
բը արտաքոյ կարգի նիստ մ'ըրաւ :

—Տէրվիշ քաշա և ծով. զօրծ. պաշտ. Ալաթիւլ Քէրիմ քաշա՝ երեկ կայսերական պալատն երթալով Ն. Վ. Հայոցպետութեան ներկայացութեանն ընդունուելէն յետոյ, վերադարձին Փոփհանէ և անտի Սպարապետու-
թեան դուռը դնացին :

—Պէրլինի դեսպան Էռնէմ

բաշա կիրակի օր Վ. Հ. Սուլթանին հրաժեշտի ակնյայտը մատուցած ը-
լալով, այսօր Վառնայի չոգենաւով ճանբայ կելնէ իր պաշտօնատեղին երթալու :

—Աւստրիոյ դեսպանը իր Ս. Թագդմանին հետ երեկ Բ. Դուռը պալով մեծ Եպարքոսին և Տատեան Ֆ. պէյի հետ տեսակցեցաւ :

—Գասիրէյի կրսէ թէ Եգիպ-
տոսի խափվին որդին Խալրահիմ բա-
շայ՝ մօտ օրերս մայրաքաղաքս պի-
տի գայ :

—Գանձային բարեկարգութեան յանձնաժողովը երեկ Բ. Դուռը նիստ մ'ընելով, Գանձուց պաշտ. Ղալիպ բաշա՝ պաշտօնեից ժողովոյն ներկայ գանուելուն պատճառաւը, Տատեան Յարութիւն պէյ նախա-
դահեց :

—Սուլթանիէ չոգենաւը այսօր մայրաքաղաքս կը հասնի Իզմիթ գնալէ զօրք բարձած ըլլալով :

—Ջերքէզներուն վերջալոյս խըն-
դրեր են Ք. Գրնէն որ Հրաման սրբո-
ւսի իրենց վաշտ մը կազմել Հերս-
եքի ապստամբաց գէմ երթալու համար, իսկ Ք. Դուռը այս անգամ ալ չէ ընդուներ :

—Շաբաթ օր Փոփաբուն գե-
ղեցկանոցը ինքզինքը կախաղ ան-
ձը իմացուեցաւ թէ, Սէրասքերի դուռը թղթակցութեան գրասենե-
կին առենապահներէն Էմին էֆ. անուն անձ մ'է եղեր :

Բարիզ 1 մայիս.— Գաղղիացի սեղա-
նատորաց ժողովը այսօր Եգիպտոսի խափվին առաջարկութեանը վրայ պիտի վիճաբանի, որոյ ընդունելիքը կը յուսացուի :

Վիէննա 1 մայիս— Ռուսաց կայսրն ու Կարշաքի իշխանը մօտ ատենէն Պերլին գալու վրայ ըլլալով, Աւստրիոյ կոմսը իր-
մէն եղած մտանաւոր հրաւէրին վրայ՝ գա-
մ'օրուան համար Պերլին պիտի երթայ :

Հռոմ 1 մայիս.—Պապը Ծանօտանեի թագաւորն ու թագուհին իր Ներկայա-
թեանը ընդունեց :

Պէլկրատ 1 մայիս— Նորէն պաշտօ-
նէից հրաժարումներ տեղի ունեցան : Մի-
լան իշխանը Պ. Սմէվիչի, Ռիսթիչի և Պը-
լոյիչի հետ բանակցելու վրայ է նոր պաշ-
տօնէութեան մը կազմութեանն համար :

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Հրապարակի անտուղութեան ու անդ-
ոծութեանը արդ բարձրութիւն մը յա-
ջորդել տուաւ Նիքոփէի առումը, որոյ ազ-
դեցութեամբը երեկ Ջօրաան 14,31 ի բաց-
ուելէն յետոյ մինչև 15,03ի երեկով գոց-
ուեցաւ 14,22ի, Բարիզի Ջօրաային երեկի բացմանը մատնուար լրոյն վրայ, որ 13,10 կը ծանուցանէր, իսկ գիշերը Ներայ Ջօր-
ային փակմանն ալ լուրն հասնելով որ 12,90 կը ծանուցանէր, գործերուն վրայ յղած մ'ինակաւ, գիներն 14,—ի և 14,04ի մէջ տատանելով առանց մեծ գործ մը ընելու : Իսկ այս առտուս Բարիզի Պուվա-
րի գիծն հասնելով, որ 13,30 կուտար հաս-
տատուն գնով, այս լուրը սգաւորեց հրա-
պարակը, որով Ջօրաայէն առաջ մինչև 14,08ի գործեր եղան : Բզկօր չկայ :

Մայիս 1 Լօնտրա	— —
Բարիզ	13.—
Ջօրաան այսօր բացակայ	14.06
Ժամ 3 —	14.14
Բուս. Երկաթուղի	40.25

ՄԷԼԱՆՕՓԷՆ

ԴԵՂԱՏՈՒՐ

ՃԵՐՄԱԿ ՄԱՀՃԵՐ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹ

Այս դեղը՝ մեկ վայրկենիմէջ և ամեն դժնաւոր կը նեղուի ճեղմակ մազերն ու մօրուքները, առանց վնասելու մորթին և առանց անախորժ ոևէ հոտ մ՚առնելու, փոխանակ յատկութիւն մ՚առնելով կը դանուի Տէլլա Սուսայի, Զօպանեանի և Քիւչիւքեանի դեղատուններուն։

ԳԱՍԱԿԻ ՏԸ ՄՕՆՔՔՐԻՆ

ԳԱՐԻՔ

ՕՍՔՍԳԼԱՆՆԷԼԷՑԻ

Թարգմանեաց

ՕՒԼՀ. ԼՁ. ԹՕԼԱՑԵԱՆ

Գաղղիայի հանրակրաւ վիպասանին հետաքրքրական և դրաւիչ այս գործը, որուն առաջին թարգմանութիւնը մաս առ մաս Մէհմուսի մէջ հրատարակուելով կը չարունակուէր, այս անգամ աւարտած բլլալով, ամբողջ գործը մատուր և պատկերաղարդ տպագրութեամբ միահատոր հրատարակուած է Փերիչեանի տպարանէն։

Կը ծախուի Գալաթիոյ բոլոր հայ գրավաճառաց քով, Բերայ՝ Գալա ճամի թիւ 183, ծխավաճառ Կիւլէրեան Մաեփան աղային, և Թագսիմ թիւ 39 ծխավաճառ Նիկողոս աղա Տէտէեանի խանութներէն։

Գին 3 արծաթ մէհտա։

ԴՐԱՒՈՒՏ ԸՆՏԱՆԻՔ

Երկասիրեաց

ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿ

Կը դանուի Ս. Գ. և Եաղմաճեան դրատունը Եէնի-Ճամի փողոց թիւ 8, և ուրիշ դրավաճառաց քով գին 1 ֆր. 75 սանթիմ։

ՊԱՏԿԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

Հայաստանի ոգին և աւերակները ներկայացնող այն պատկերն այս անգամ նորոգ տպագրութեամբ հրատարակուած է այլ և այլ սահակ երթալէ ընթերցողաց վրայ, որոց իւրաքանչիւրը սեռակին համեմատ,

5 ֆրանքի
6 «
7, 50 «
10 «

դնով, այս վերջինը փառքը էին բառած թղթի վրայ ոսկեզօծ եզերքով բլլալով, կը գանուի Ս. Կիրեան խան վերի յարկ Աբաժեան դրատունը, և բոլոր Հայ գրավաճառաց քով։

ՄՕՐԻԱ

ԶԿԱՆ ԼԻՒԴ.

ԸՆԹԷՐ ՄԻԼԼԷՐ ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՊԵՏԻ

Մաքուր առանց հասի և անախորժ համի, և դիւրամարս եղած այս ամենալաւ տեսակէն եղած էհան իւղը, որ մանաւանդ սիրա կոնարայի հիւծախտից մեծ էիւանդանոցին մէջ կը գործածուի միայն, այժմ Պօլիս ալ կը դանուի թէ՛ հօխայով և թէ՛ եռանկիւնի շիշերով։

Պօլիս Եէնի Ճամի Պ. Կազմի Նազարեթի։

Գալաթիա Վէլիչի և Ընկ։

Բերայ՝ Գանձուք Ֆրէրի գեղագարաններէն։

Հօխայով կը ծախուի մինակ Պօլիս կամրջին գլխը Պ. Վէհնան Ծանոնի և Եէնիգաբու Պ. Թէօտոսորփուի գեղագարաններն։

Մինակ շիշով կը ծախուի Պօլիս Եէնի Ճամի Քիւչիւքեան եղբարց գեղագարանը։

Շիշերն գործագարանապետին լուսագրութիւնը կը կրեն վրանին։

Մայիս 15

ԵՂԲԱՅՐ ՅՈՎՀՈՒՈՍ

Հեղինակ

ՐՕԼ ՏԸ ՔՕՔ

Հրատարակիչ

Մ. Խ. ԵՄԻԷՆԻՃԵԱՆ

Գաղղիայի զուարճագան վիպասանին այն հրահանգիչ, հետաքրքրական և զուարճալի գործը, որն որ առաջ առ առաջ թարգմանութիւնը հրատարակուիլ սկսուած էր, այս անգամ աւարտեալ գործն ամբողջ միահատոր կազմուած կը ծախուի դին 30 դրշ.

Կը դանուի բոլոր դրավաճառաց քով։

ՆԱԽԱՇԱՒԻՂ

ԳԻՏՈՒԹԵՍՆՑ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԻՑ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐՈՒԱԾ ՅԱԿՈԲ Ե. ՄԿՐՏՉԱՆ

ՀԱՆԴՈՒՑՆԱԼ

Նախկին աշակերտ Ա. Նուպար—

Շահնազարեան վարժարանին

Տղայոց համար ամենահարմար դասագիրք մը, որոյ մէջ ամէն պիտութեանց և արուեստից վերայ ընկերքնեական տեղեկութիւնք կան պարզ և դիւրընթեռնլ ոճով, որք աշակերտին հետաքրքրութիւնը կը շարժեն, միտքը կը սրեն, և նոյն պիտութիւններն ու արուեստներն ընդարձակօրէն և դիւրութեամբ ուսանելու ընդունակ կընեն։ Այսպիսի երկասիրութիւն մը պահուկը կը լեր բարեխիղճատակ հեղինակին, որ իւր աշխատութիւնն փոխանակ լոկ զբաղմունք ընելու՝ օգտակար և արդիւնաւոր ընել ուղեր է։

Կը ծախուի Փարիզի դրատունը որ ի Յակոբեան խան, և Մէրճանը դրավաճառ Սրապեան Պաղտասար աղային խանութը դին 8 դրուշ։

ՏՕՔԹԻՐ ՓԱՓԱՋԵԱՆ

Պատրաստ է իրեն դիմող հիւանդները դարմանել ամեն երիկամային և շաբթի ժամը 3—5 Սահմիխա Հայկական ընկերութեան դպրոցին դէմը Մ. Ձիվանին Գեղարանը, և ժամը 8 10 Սուլթան Ահմէտ Մ. Փոշտ Ծանոթութեան դեղատունը թիւ 128։

ԾՈՎԸՆ ՋԸ ԲՈՆՈՒՆԵԼՕՒ

ԳԵԳ

Բազարտութեամբ Լ. ՏԻՒՆԵՍ. Գեղատպարի

Ծովային ճանապարհագայ համար անհրաժեշտ եղած սոյն հեղուկը, որ ամեն անգամ ծովէ քառուելուն մէկ խառնուելի դդալ մը սոյն դեղէն առնելով, կովին չարունակ պարզ ջրի մէջ խառնելով խմած առնը՝ մարդ վերսին իր հանգիստ ու առողջ վիճակը կատանայ, կը գտնուի Լ. Տիւնեսի գեղատունը, Գալաթիա Մեծ փողոց, թիւ 108. մէկ ձայը 2 ու կէս ֆր. դնով։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԱԾ Է

Ա Ր Ա Տ Ս Ա Ն

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿ

Երկրորդ անգամ տպագրուած է և յատելիակ։ Կը գտնուի Ս. Գ. և Եաղմաճեան դրատունը՝ Եէնի-Ճամի փողոց Զիլինկիրլէր ճաատէսի թիւ 8, և ուրիշ դրավաճառաց քով, գին 2 ֆրանք։

ՍԱՆԴՈՒԽՏ

ԴԵՂՈՑԻ ԵՒ ԿԱՒՍԻ ՊԱՏՄԱԿԱՆ

Գ Ր Ե Ա Ց

ՄԵՐՈՒՆԻՆ ԴԱՐԻԻԼ ՊԱՏԿԱՆԵԱՆ

Կը դանուի Ս. Գ. և Եաղմաճեան դրատունը՝ Եէնի-Ճամի փողոց Զիլինկիրլէր ճաատէսի թիւ 8 Գին 10 դահեկան։

ՊԱՏՄԱՆՔ ԼՕՅԴՐԻՑ

ԼՐԱԳԻՐ ամեն օր կը հրատարակուի, բաց ի կիրակի և Տօն օրերէ։

Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 200 դրուշ առանց վասթայի ծախսոց։

Բաժանորդագրութիւնք ամսոյ սկսեալ կը նկատուին։

Խմբագրութեան ուղղեալ ո և է դրութիւն՝ հեղինակին բան կամ տպագրութիւնը կրնայ է՝ ոչ թէ հրատարակելու համար, այլ քաղաքավարութեան վստահութեան։

Չը հրատարակուած դրութիւնք եա չը տրուիր։

ՏՆՕՐԷՆ-ԹՄԲԱԳԻՐ

Նիկ. Մ. ԹՈՒՄՊԵՆՏՃԵԱՆ

Տպագրութիւն Գալաթիա Ընդչեմակ բազար Իրի խանի դիմաց Սահուա փողոց Թիւ 8